

The Antibiotic Resistant Determinant of Pathogenic Bacteria Isolated from Medical Equipment and Hospital Environment in Valiasr Hospital, Arak, 2013

Nona Taheri¹
Hamid Abtahi²
Alireza Amozande-Nobaveh²
Nader Zarinfar³
Ehsanollah Ghaznavi-Rad^{4*}

¹MSc in Medical Microbiology, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran

²Associate Professor, Department of Microbiology, Molecular and Medicine Research Center, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran

³Assistant Professor, Department of Infectious Diseases, Faculty of Medicine, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran

⁴Assistant Professor, Molecular and Medicine Research Center, Department of Medical Microbiology and Immunology, Faculty of Medicine, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran

(Received January 12, 2013; Accepted Jun 14, 2014)

Abstract

Background and purpose: Nosocomial infections are a major health problem worldwide. Hospital environment is a reservoir for nosocomial pathogens. This study aimed at determining the prevalence of antimicrobial resistance pattern of bacteria isolated from the environment and medical equipment in Valiasr Hospital in Arak.

Material and Methods: A total of 210 samples was collected from hospital and identified. Inducible clindamycin resistance in *Staphylococcus* was determined with D Zone and sensitivity to vancomycin was identified by using Mueller Hinton agar and E-test. The sensitivity of these strains to cefoxitin and oxacillin was determined by disk diffusion method. The resistance was confirmed by investigating the presence of mec A gene using PCR technique. To identify the ESBL producing gram-negative bacilli standard method was used. Amp C beta lactamase resistance was assessed by Amp C disk test, and for carbapenemase resistant MHT was applied. E-test with imipenem and imipenem+EDTA were used to identify the resistance pattern of metallo beta lactamase.

Results: There were 240 isolates of which 185 (77%) were *Staphylococcus*. Among these isolates 136 (73.5%) were resistant to oxacillin and cefoxitin. Inducible clindamycin resistance was found in 46 (25%) isolates. Two samples of the *Staphylococcus epidermidis* were vancomycin resistant. The presence of Sa442 genes in *Staphylococcus aureus* and the mecA gene of MRSA was confirmed in all isolates except in two. The frequency of gram-negative bacteria was 55(23%). ox51 gene was identified in *acinetobacter baumannii*. Fifteen nonfermenting gram-negative bacilli and 40(65%) strains of *Enterobacteriaceae* were ESBL producers. Among the *Klebsiella pneumoniae* six (33.33%) were AmpC producers. MHT positive was found in nine (60%) nonfermenting bacilli.

Conclusion: According to this study presence of microorganisms in Valiasr Hospital environment and high incidence of antibiotic resistance are considered as major health problems. By determining potential pathogens in hospital setting and the pattern of antibiotic resistance markers physicians can perform more successful treatments.

Keywords: Nosocomial infections, pathogen bacteria, antibiotic resistant determinants

بررسی مقاومت آنتی بیوتیکی باکتری های پاتوژن جدا شده از تجهیزات پزشکی و محیط بیمارستان در مرکز آموزشی درمانی ولیعصر اراک در سال ۱۳۹۲

نونا طاهری^۱
حمید ابطی^۲
علیرضا آموزنده نوباوه^۲
نادر زرین فر^۳
احسان اله غزنوی راد^۴

چکیده

سابقه و هدف: عفونت های بیمارستانی یک مشکل عمده جهانی هستند. محیط بیمارستان مخزنی برای پاتوژن های بیمارستانی می باشد. هدف از این مطالعه بررسی میزان شیوع و تعیین شاخص های مقاومت آنتی بیوتیکی در باکتری های جدا شده از محیط و تجهیزات پزشکی در بیمارستان ولیعصر اراک می باشد.

مواد و روش ها: ۲۱۰ نمونه از بیمارستان جمع آوری و تعیین هویت گردید. Staphylococcus ها از نظر مقاومت القایی نسبت به کلیندامایسین با روش D-Zone و حساسیت به ونکومایسین با محیط مولر هیتتون آگار و E-test بررسی شدند. حساسیت این سویه ها نسبت به سفوکسیتین و آگزاسیلین با روش دیسک دیفیوژن و تأیید این مقاومت با بررسی ژن mecA با روش PCR مورد بررسی قرار گرفت. باسیل های گرم منفی از نظر تولید ESBL با روش استاندارد، مقاومت بتالاکتامازی AmpC با روش Amp C disk test، مقاومت کارباپنمازی توسط MHT و متالوبتالاکتامازی توسط E-test حاوی ایمینم و ایمینم + EDTA بررسی شدند.

یافته ها: از ۲۱۰ نمونه گرفته شده، ۲۴۰ ایزوله به دست آمد که (۷۷ درصد) ۱۸۵ نمونه مربوط به staphylococcus می باشد (۷۳/۵ درصد) ۱۳۶ نمونه staphylococcus ها مقاوم به سفوکسیتین و آگزاسیلین بوده و مقاومت القایی به کلیندامایسین در آن ها (۲۵ درصد) ۴۶ گزارش شده است. از طرفی دو نمونه Staphylococcus epidermidis مقاوم به ونکومایسین بودند. هم چنین ژن Sa442 در Staphylococcus aureus و ژن mecA در MRSA به جز دو مورد تأیید گردید. فراوانی باکتری های گرم منفی (۲۳ درصد) ۵۵ گزارش شد. ژن Ox51 در Acinetobacter baumannii شناسایی گردید. ۱۵ باسیل گرم منفی ۱۰۰ درصد غیر تخمیری و ۶۵ درصد از ۴۰ ایزوله انتروباکتریاسه تولید کننده ESBL بودند. تعداد (۳۳/۳۳ درصد) ۶ از نمونه Klebsiella pneumoniae تولید کننده ژن AmpC بودند (۶۰ درصد) ۹ از باسیل های غیر تخمیری MHT مثبت گزارش شدند.

استنتاج: با توجه به این بررسی، حضور میکروارگانیسم ها در محیط بیمارستان ولیعصر اراک و بروز و افزایش مقاومت های آنتی بیوتیکی در آن ها به عنوان یک مشکل عمده مطرح می باشد. می توان با تعیین پاتوژن های احتمالی در بیمارستان و تعیین الگوی شاخص های مقاومت آنتی بیوتیکی به پزشکان، در انجام درمان موفق بیماران کمک نمود.

واژه های کلیدی: عفونت های بیمارستانی، باکتری های پاتوژن، شاخص های مقاومت آنتی بیوتیکی

مقدمه

کسب شده در بیمارستان یا عفونت های مرتبط با بیمارستان نیز مطرح بوده که پس از پذیرش بیمار در

عفونت های بیمارستانی به عنوان یک مشکل عمده جهانی مطرح هستند. این عفونت ها به عنوان عفونت

E-mail: ghaznavirad@arakmu.ac.ir

مؤلف مسئول: احسان اله غزنوی راد - اراک: میدان بسیج، دانشگاه علوم پزشکی اراک گروه میکروب شناسی

۱. کارشناس ارشد میکروب شناسی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران

۲. دانشیار، مرکز تحقیقات پزشکی مولکولی، گروه میکروب شناسی و ایمنی شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران

۳. گروه بیماری های عفونی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران

۴. استادیار، مرکز تحقیقات پزشکی مولکولی، گروه میکروب شناسی و ایمنی شناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران

تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۱۰/۲۲ تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۳۹۲/۱۲/۲۴ تاریخ تصویب: ۱۳۹۳/۳/۲۶

بیمارستان (۴۸ یا ۷۲ ساعت) یا طی دوره ای مشخص (۱۰ تا ۳۰ روز) پس از ترخیص رخ می دهد و شامل عفونت هایی می باشد که در هنگام پذیرش بیمار در بیمارستان وجود ندارد بلکه در طول اقامت بیمار در بیمارستان به وجود می آیند (۱). (عفونت بیمارستانی از ۵/۲ تا ۱۰ درصد متغیر بوده و طی ۲۰ سال (تا سال ۱۹۹۵) ۳۶ درصد افزایش یافته است (۱). به گفته سازمان بهداشت جهانی، ۵ تا ۱۰ درصد بیماران بستری در بیمارستان های کشورهای توسعه یافته، به یک عفونت بیمارستانی مبتلا شده که این رقم در کشورهای در حال توسعه به ۲۵ درصد می رسد. طبق بررسی های انجام شده، عفونت اداری شایع ترین و پنومونی کشنده ترین عفونت های بیمارستانی محسوب می شود، گرچه در بعضی از مراکز، عفونت بیمارستانی دستگاه گردش خون، علت اصلی مرگ بیماران می باشد.

این عفونت ها از جنبه های مختلف از جمله مرگ و میر و بیماری زایی در بیماران و افزایش طول مدت بستری بیماران در بیمارستان و افزایش هزینه های ناشی از طولانی شدن اقامت بیماران، اقدامات تشخیصی و درمانی حائز اهمیت می باشند. منابع عفونت ممکن است پرسنل، بیماران، ملاقات کنندگان و یا محیط بی جان مانند وسائل و تجهیزات پزشکی باشد و میکروارگانیسم های این منابع می توانند از طریق تماس مستقیم یا غیرمستقیم به یک میزبان جدید منتقل شوند (۲) مطالعات بسیاری سطوح و تجهیزات بیمارستان را به عنوان مخزنی برای پاتوژن های بیمارستانی برشمرده و بسیاری از عفونت های بیمارستانی از جمله عفونت های ایجاد شده توسط *Staphylococcus*, *Klebsiella*, *Enterobacter*, *Acinetobacter* را به علت توانایی باکتری در باقی ماندن در سطوح و تجهیزات بیمارستان می دانند (۳-۵).

شناسایی منابع احتمالی میکروارگانیسم ها می تواند به عنوان منابع بالقوه ایجاد کننده عفونت به ویژه در شیوع ناگهانی عفونت ها در بیماران و تلاش در جهت از بین بردن این منابع در کنترل عفونت های بیمارستانی کمک

کننده می باشد. کاهش باکتری ها در سطوح بیمارستان باعث اختلال در زنجیره عفونت و کنترل عفونت های بیمارستانی می گردد (۶). در هنگام مشاهده هر نوع عفونت بیمارستانی درمان ضروری بوده و چون دریافت نتایج کشت و آنتی بیوگرام از آزمایشگاه مدت زمانی به طول می انجامد، لذا در اکثر موارد شروع درمان به صورت تجربی می باشد؛ بنابراین داشتن الگویی از میکروارگانیسم های شایع در هر بیمارستان و شاخص های مقاومت آنتی بیوتیکی آن ها می تواند در انتخاب نوع آنتی بیوتیک مخصوصاً در هنگام درمان امپیریکال به پزشک کمک کننده باشد. از بین مقاومت های رایج در بین باکتری ها می توان به مقاومت نسبت به متی سیلین و آگزا سیلین و مقاومت القایی نسبت به کلیندامایسین در جنس *Staphylococcus* اشاره نمود. ونکومایسین اغلب برای تمامی عفونت های *Staphylococcus aureus* مقاوم به متی سیلین تجویز می شود. ظهور *Staphylococcus* های مقاوم نسبت به ونکومایسین از مشکلات عمده در درمان این باکتری ها می باشد که با آن روبرو خواهیم شد (۷). هم چنین مقاومت های شایع در بین انتروباکتریاسه ها و باسیل های گرم منفی غیر تخمیری نیز شامل مقاومت بتالاکتامازی تیپ وسیع ESBL، مقاومت AmpC و مقاومت کار باپنمازی می باشد (۷-۱۰). با توجه به این که در حال حاضر میزان شیوع عفونت های بیمارستانی در مرکز آموزشی درمانی ولی عصر اراک بالا می باشد (۸-۱۲)، هدف از این مطالعه بررسی میزان شیوع و تعیین شاخص های مقاومت آنتی بیوتیکی در باکتری های جدا شده از محیط و تجهیزات پزشکی در بخش های مختلف بیمارستان ولیعصر اراک می باشد.

مواد و روش ها

در این مطالعه ۲۱۰ نمونه طی یک سال از فروردین تا اسفند ۱۳۹۲، از تمام بخش های بیمارستان شامل ICU، جراحی، اورژانس، عفونی، دیالیز، ارتوپدی،

بررسی قرار گرفتند. هم‌چنین تعیین و تأیید مقاومت در این دسته از باکتری‌ها توسط بررسی حضور ژن *mecA* با روش PCR انجام گرفت. سپس این دسته از باکتری‌ها جهت بررسی مقاومت القایی نسبت به کلیندامایسین با روش D-Zone مورد ارزیابی قرار گرفتند. حساسیت باکتری‌های جنس *Staphylococcus* نسبت به ونکومایسین با استفاده از محیط مولر هیتون آگار حاوی ($3\mu\text{g/ml}$) بررسی شد تا در صورت مقاوم بودن حداقل دوز مهارکنندگی آنتی‌بیوتیکی با استفاده از آزمون - *E-test* بررسی شود (۱۵). باکتری‌های خانواده انتروباکتریاسه از نظر تولید بتالاکتامازهای وسیع الطیف (ESBL) با روش استاندارد مطابق با معیارهای CLSI مورد بررسی قرار گرفتند. بدین منظور از دیسک‌های سفتازیدیم، سفوتاکسیم همراه با مهارکننده‌های بتالاکتامازی سفتازیدیم - کلاولانیک اسید و سفوتاکسیم کلاولانیک اسید استفاده شد. ایزوله‌هایی که مقاومت آن‌ها با اثر کلاولانیک اسید مهار گردید به عنوان ESBL در نظر گرفته شدند. باکتری‌های مقاوم به سفتازیدیم و سفوتاکسیم همراه با کلاولانیک اسید و هم‌چنین مقاوم به سفوکستین از لحاظ حضور مقاومت بتالاکتامازی AmpC با روش فنوتیپی *AmpC disk test* مورد بررسی قرار گرفتند. نهایتاً سویه‌هایی که قطر هاله عدم رشد آن‌ها برای آنتی‌بیوتیک‌های خانواده کارباپنم به صورت مقاوم یا نزدیک به مقاوم مشاهده گردید. از نظر وجود مقاومت کارباپنمازی، توسط *MHT(modified hodge test)* و از نظر وجود مقاومت متالوبتالاکتامازی توسط نوار *E-test* حاوی ایمپینم و ایمپینم به اضافه EDTA مورد بررسی قرار گرفتند. *hodge test* یک روش فنوتیپی برای شناسایی فعالیت کارباپنماز می‌باشد. اساس این روش غیرفعال‌سازی کارباپنم توسط کارباپنماز است. در این روش روی یک پلیت یک سویه تولیدکننده کارباپنماز را در کنار یک سویه حساس به کارباپنم و در حضور کارباپنم کشت می‌دهند، انتقال ژن‌های کارباپنماز باعث از بین رفتن

سوختگی، اعصاب، اتاق عمل) جمع‌آوری گردید. نمونه‌گیری از سطوح و وسایل پزشکی انجام گرفت، به این صورت که سوآب استریل را با سرم فیزیولوژی استریل آغشته کرده و از سطح مورد نظر با حرکت چرخشی و یک طرفه سوآب، نمونه‌برداری صورت گرفت، سپس سوآب داخل ۱ میلی‌لیتر سرم فیزیولوژی استریل انتقال داده شد. نمونه‌های جمع‌آوری شده تحت شرایط استریل به آزمایشگاه منتقل شدند، سپس از سرم فیزیولوژی در محیط بلادآگار کشت انجام گرفت. پلیت‌ها به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۳۷ درجه گرماگذاری شدند. پس از مشاهده رشد بر روی محیط، تمام کلنی‌های ایزوله رشد یافته، بر روی محیط‌های بلادآگار و مکانکی آگار کشت داده شدند و پس از رشد و به دست آوردن چندین کلنی از باکتری مجهول لام تهیه شد و رنگ آمیزی گرم انجام گرفت. باکتری‌های گرم مثبت با تست‌های کاتالاز، کوآگولاز، *Dnase*، تخمیر قند مانیتول و بررسی تولید اوره آز و استفاده از دیسک‌های تشخیصی باسیتراسین، فورازولیدون، نوویوسین در حد جنس و گونه تعیین هويت شدند. باکتری‌های گرم منفی با تست‌های بیوشیمیایی نظیر *TSI*، *DNase*، *IMVIC*، اکسیداز، لایزین دکربوکسیلاز و فیل آلانین دامیناز در حد جنس و گونه تعیین هويت شدند. برای تعیین هويت باکتری‌های گرم منفی از سیستم (Biomeriux, France) *API* استفاده شد (۱۳). باکتری‌های *Staphylococcus aureus* و *Acinetobacter baumannii* با استفاده از واکنش زنجیرهای پلیمر (PCR)، ژن *sa442* و *ox51* تأیید گردیدند (۱۰، ۱۴)؛ سپس شاخص‌های مقاومت آنتی‌بیوتیکی باکتری‌های جدا شده مورد بررسی قرار گرفت. به این ترتیب که ابتدا *Staphylococcus aureus* و *Staphylococcus*‌های کوآگولاز منفی از نظر حساسیت به سفوکستین و آگراسیلین توسط روش دیسک دیفیوژن (کربی - بائر) مطابق با معیارهای مؤسسه استانداردهای آزمایشگاهی و بالینی (CLSI) مورد

به مدت یک ساعت الکتروفورز شد. سپس ژل با استفاده دستگاه (Cambridge d5520N) UVI tec و نور ماوراء بنفش مورد ارزیابی قرار گرفت. از نشان گر وزن ladder 100bp برای تخمین اندازه قطعه ها استفاده شد.

یافته ها

در این مطالعه از مجموع ۲۱۰ نمونه گرفته شده که برخی مکان ها فاقد آلودگی بوده و برخی آلوده به چند نوع میکروارگانیسم بودند، در مجموع ۲۴۰ ایزوله به دست آمد که از این میان (۷۷/۰۸ درصد) مربوط به باکتری های جنس *Staphylococcus* می باشد و از بین باکتری های این جنس، (۸/۱۰ درصد) *Staphylococcus aureus*، (۲۹/۱۸ درصد) *Staphylococcus epidermidis*، (۳۵/۶۷ درصد) *Staphylococcus haemolyticus* و (۲۷/۲ درصد) *Staphylococcus saprophyticus* را به خود اختصاص دادند (جدول شماره ۲، جدول شماره ۳). لازم به ذکر است که باکتری های ساپروفیت مانند میکروکوک، دیفتروئید و مخمرها از مطالعه خارج گردیدند.

هاله عدم رشد در کنار سویه حساس شده که این امر بیان گر الفای مقاومت از سویه مقاوم به سویه حساس می شود (۱۶، ۱۷).

استخراج DNA و PCR

استخراج DNA در ایزوله های *Staphylococcus aureus*، *Acinetobacter baumannii* و *io flux bioerB* محصول کره جنوبی مطابق با دستورالعمل شرکت سازنده صورت پذیرفت. پس از تخلیص ژنوم باکتری از پرایمر ۱۰۸bp برای شناسایی ژن Sa442، از پرایمرهای ۱۶۰bp برای شناسایی ژن *mecA* و برای شناسایی اسپینتوباکتر بائومانی از پرایمرهای Ox51 به طول ۴۵۱bp استفاده گردید (۱۸). مقادیر به کار رفته برای تمامی نمونه ها در حجم ۵۰ میکرولیتر شامل: ۲ میکرولیتر از DNA استخراج شده به عنوان الگو، ۱ میکرولیتر از پرایمر رفت، ۱ میکرولیتر از پرایمر برگشت (۱۰ پیکومول)، ۲۵ میکرولیتر از *2XTaq Master mix* (vivantis) و ۲۱ میکرولیتر آب مقطر دو بار تقطیر می باشد. بعد از اتمام واکنش PCR، محصول PCR بر روی ژل آگارز ۱ درصد رنگ شده با Safe dye، با ولتاژ ۸۵

جدول شماره ۱: پرایمر و برنامه دمایی PCR

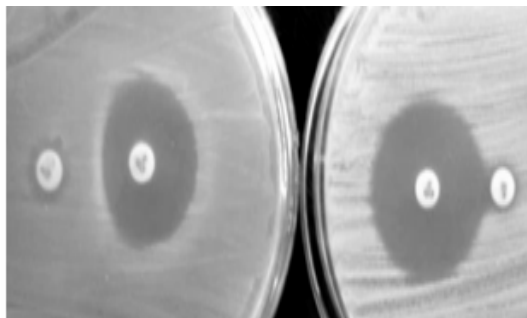
Target gene	Primer/Sequence(5 to 3)	PCR condition	PCR fragment size	Reference
Sa442	F: AAICTTTGICGGTACACGATATCTTCACG R: CGTAATGAGATTTCAGTAGATAATAACA	40s 95°C, 40 s 55°C, 40 s 72°C	108	(21)
mecA	5' F: TCCAGATTACAACCTTCACCAGG 5' R: CCACTTCATATCTTGTAACG	30s 94°C, 30 s 53°C, 60 s 72°C	160	(21)
Ox51	F: TAAATGCTTTGATCGGCCTTG R: TGGATTGCACTTCATCTTGG	25s 94°C, 40 s 52°C, 50 s 72°C	451	(22)

جدول شماره ۲: فراوانی انواع باسیل های گرم منفی به تفکیک محل نمونه گیری

Alcaligenes	A. Liflee	A. baumannii	Entero bacter.spp	K. oxytoca	K. pneumoina	Number of Isolat	Sample site
۲	-	۲	۲	-	-	۶	Suction
-	۱	۱	-	-	-	۲	Shock machine
-	-	۱	-	-	-	۱	Ventilator
-	-	-	-	-	۲	۲	Ambu bag
-	-	-	-	۱	۳	۴	Oxygen
۱	۱	۳	۴	-	۷	۱۶	Capsule patientsbed
-	-	-	-	-	۵	۵	Patients cabiner
-	-	-	-	۱	۱	۲	Food trolley
-	-	-	-	-	۲	۲	Tap & sink
-	-	-	۲	-	۶	۸	Refrigerator
۱	-	۲	-	-	۴	۷	Nurses station
۴ (۷/۳)	۲ (۳/۶)	۹ (۱۴/۵)	۸ (۱۴/۵)	۲ (۳/۶)	۳۰ (۵۴/۵)	۵۵	Total(%)

جدول شماره ۳: فراوانی انواع کوکسی های گرم مثبت به تفکیک محل نمونه گیری

S. haemolyticus	S. saprophyticus	S. epidermidis	S. aureus	Number of isolate	sample sit
۲	۲	۲	۱	۷	Suction
۲	۲	۲	-	۶	Blood pressure cuff
۲	۱	-	-	۱	Dialysis machine
۲	۴	۲	-	۸	ECG machine
۲	۲	۲	۱	۷	Shock machine
۱	۱	-	-	۳	Spirometry & Echo machine
۱	-	۱	-	۲	Laryngoscope
۱	۳	۳	-	۷	ventilator
۱	۱	۱	۱	۴	Ambu bag
۱	-	۱	۱	۳	Respiratory tube
۲	-	-	-	۱	Ups
۱۸	۱	۵	-	۹	Oxygen capsule
۳	۲	۱۲	۴	۴۶	Patients' bed
۱	۱۲	۳	۲	۱۲	Patients' cabiner
۱	۴	-	۱	۲	Baseline serum
۲	-	-	-	۱	Weight cuff
۲	-	۱	-	۴	Food trolley
۱	۱	۱	-	۴	Drug trolley
۱	۱	۱	-	۳	Tap & Sink
-	۱	۱	-	۲	Chair
۷	-	۳	۱	۱۱	Radiator
-	۱	۲	۱	۴	Refrigerator
۱	۱	-	-	۲	Wall plug
۱۰	۵	۷	۱	۲۳	Door handle
۲	۱	۲	-	۵	Computer keyboard
-	۳	۱	۱	۵	Floor
۶۶ (۳۵/۸۶)	۴۶ (۲۶/۶۳)	۵۴ (۳۴/۲۹)	۱۴ (۷/۶)	۱۸۴	total(%)

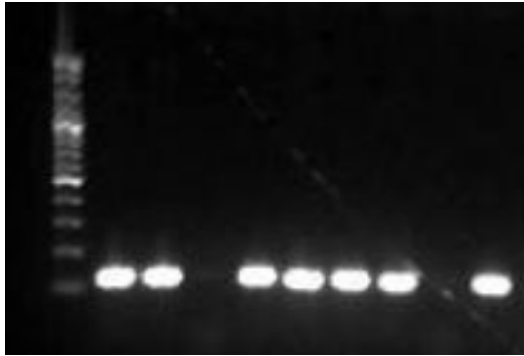

تصویر شماره ۱: تست-D. zone جهت شناسایی مقاومت القایی نسبت به کلیندامایسین

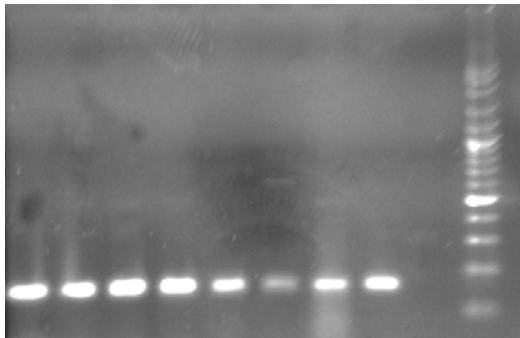
دو نمونه *Staphylococcus epidermidis* با روش غربالگری در محیط مولر هینتون آگار نسبت به ونکومایسین مقاوم تشخیص داده شدند که با استفاده از نوار MIC، میزان حداقل غلظت بازدارندگی رشد برای این دو ایزوله بیش تر از $256 \mu\text{g/ml}$ تشخیص داده شد (تصویر شماره ۲).

باکتری های جنس *Staphylococcus* از لحاظ حساسیت به سفوکسیتین و اگزاسیلین به دو گروه حساس و مقاوم تفکیک شدند، به این ترتیب که ایزوله های (۴۶/۶۶ درصد) *Staphylococcus aureus* ۷، (۷۴/۲۴ درصد) *Staphylococcus haemolyticus* ۴۹، (۸۰ درصد) *Staphylococcus saprophyticus* ۴۰ و (۷۴/۰۷ درصد) *Staphylococcus epidermidis* ۴۰ به سفوکسیتین و اگزاسیلین مقاوم بودند. هم چنین فراوانی مقاومت القایی نسبت به کلیندامایسین در بین این ۱۸۵ ایزوله به ترتیب شامل: (۲۰ درصد) *Staphylococcus aureus* ۳، (۲۲/۲ درصد) *Staphylococcus epidermidis* ۱۲، (۳۵ درصد) *Staphylococcus haemolyticus* ۲۳ و (۱۶ درصد) *Staphylococcus saprophyticus* ۸ می باشد (تصویر شماره ۱).

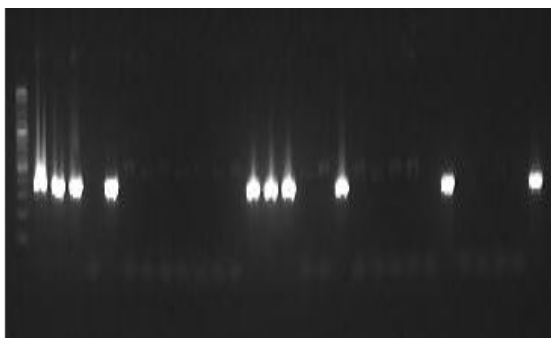
گردید. بدین ترتیب تمام سویه های تشخیص داده شده با روش های فنوتیپی، با شناسایی این ژن تأیید شدند (تصویر شماره ۵).

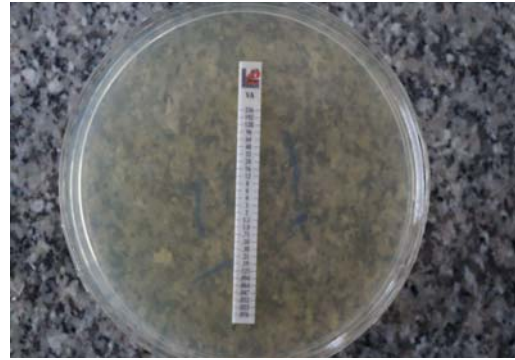
تصویر شماره ۳: الکتروفورز ژل آگاروز ۱ درصد برای محصول تکثیر یافته ژن Sa442 (قطعه ۱۰۸ جفت بازی) به وسیله PCR

تصویر شماره ۴: الکتروفورز ژل آگاروز ۱٪ برای محصول تکثیر یافته ژن mecA (قطعه ۱۶۲ جفت بازی) به وسیله PCR

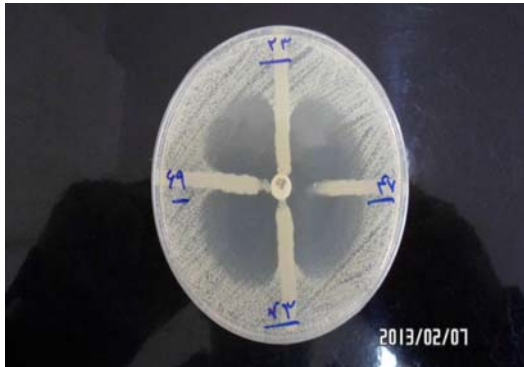
تصویر شماره ۵: الکتروفورز ژل آگاروز ۱٪ برای محصول تکثیر یافته ژن Ox51 (قطعه ۴۲۶ جفت بازی)

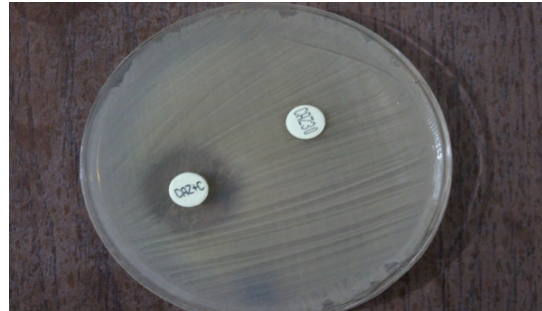
تصویر شماره ۲: نوار E_ttes جهت اندازه گیری حداقل غلظت بازدارندگی نسبت به و نکومایسین

قابل ذکر است که ژن Sa442 در تمام سویه های *Staphylococcus aureus* شناسایی گردید و به این ترتیب تمام سویه هایی که با روش های فنوتیپی تشخیص داده شده بودند تأیید گردیدند (تصویر شماره ۳). وجود ژن *mecA* در تمام سویه های مقاوم به متی سیلین در جنس *Staphylococcus* به جز یک مورد *Staphylococcus Saprophyticus* و یک مورد *Staphylococcus haemolyticus* تأیید گردید. البته این دو ایزوله علی رغم داشتن خصوصیات فنوتیپی به عنوان نمونه های حساس تلقی گردیدند (تصویر شماره ۴).

با توجه به روش های تشخیصی اعمال شده، باکتری های گرم منفی شامل خانواده آنتروباکتریاسه به میزان ۱۶/۶۶ درصد (۴۰ و باسیل های گرم منفی غیر تخمیری به میزان ۶/۲۵ درصد) ۱۵ می باشند که از بین باکتری های خانواده *Enterobacteriaceae*، *Klebsiella pneumoniae* (۷۵ درصد)، *Klebsiella oxytoca* (۲۰ درصد)، *Enterobacter aerogenes* (۵ درصد) و در بین باسیل های گرم منفی غیر تخمیری یافت شده نیز (۶۰ درصد) ۹ *Acinetobacter baumannii* (۱۳/۳۳ درصد)، *Acinetobacter Iwoffii* (۲۶/۶۶ درصد) و *Alcaligenes faecalis* (۴ درصد) یافت شدند. ژن Ox51 در تمام سویه های *Acinetobacter baumannii* شناسایی

تصویر شماره ۸: تست MHT جهت بررسی مقاومت کاربامپنازی

تصویر شماره ۶: باکتری تولید کننده EBSL، دیسک سمت چپ CAZ، دیسک سمت راست CAZ/CLV

تصویر شماره ۹: نوار EDTA+IMB، نوار IMD؛ طرفی از نوار است که دارای ایمینیم+EDTA می باشد و IMI طرفی از نوار است که فقط حاوی ایمینیم می باشد

بحث

پیدایش عفونت‌های بیمارستانی به ویژه عفونت‌های مقاوم به انواع آنتی بیوتیک‌ها به یکی از مشکلات عمده در بیمارستان‌ها تبدیل شده است. سطوح و تجهیزات بیمارستانی از مکان‌های مناسب جهت کلونیزاسیون میکروارگانیسم‌ها به شمار می‌روند. در این مطالعه و سایر مطالعات انجام گرفته انواعی از باکتری‌ها از این مناطق جداسازی شده‌اند. فراوانی باکتری‌ها در این قسمت‌ها بیان‌گر توانایی آن‌ها در باقی ماندن در سطوح بی‌جان می‌باشد. به عنوان مثال *Staphylococcus* قادر است ۳ تا ۶ ماه در خون خشک شده و سطوح پارچه‌ای و ۴ هفته روی سایر سطوح زنده بماند (۲، ۳). هم چنین *Acinetobacter* می‌تواند ۱۶ هفته

از لحاظ تولید بتا لاکتامازهای وسیع الطیف، از میان ۱۵ باسیل گرم منفی غیر تخمیری، (۱۰۰ درصد) ۹ *Acinetobacter baumannii*، (۱۰۰ درصد) ۲ *Alcaligenes*، (۱۰۰ درصد) ۴ *Acinetobacter lwoffii*، (۱۰۰ درصد) ۶۰ *faecalis* و از بین ۴۰ ایزوله خانواده انتروباکتریاسه (۶۰ درصد) ۱۸ *Klebsiella pneumoniae*، (۱۰۰ درصد) ۲ *Enterobacter aerogenes* تولید کننده ESBL بودند (تصویر شماره ۶). از لحاظ تولید AmpC، (۳۳/۳۳ درصد) ۶ ایزوله از بین ۱۸ ایزوله *Klebsiella pneumoniae* مثبت بودند (تصویر شماره ۷). ۷ عدد از ۹ ایزوله *Acinetobacter baumannii* تست MHT مثبت بودند که از بین آن‌ها ۳ عدد ایمینی پنم+EDTA مثبت گزارش شد (تصاویر شماره ۸ و ۹).

تصویر شماره ۷: تست *AmpC* disk جهت شناسایی مقاومت *AmpC*. تصویر سمت راست نشان دهنده ایزوله تولید کننده *AmpC* و تصویر سمت چپ نشان دهنده ایزوله‌ای که به وسیله این روش از نظر تولید آنزیم *AmpC* منفی شده است

در سطح خشک محیط باقی مانده و ۹ روز بعد از ترخیص بیمار مبتلا به این باکتری از تخت بیمار قابل جداسازی می باشد (۱۹). در این بررسی بیش ترین درصد گونه های مختلف باکتری ها از تخت بیماران جدا شد که می تواند به دلیل طولانی بودن زمان تماس بیماران با آن باشد.

در بررسی شاخص های مقاومت آنتی بیوتیکی در این مطالعه، درصد بالای مقاومت به متی سیلین در باکتری های جنس *Staphylococcus* و مقاومت ESBL در باسیل های گرم منفی و درصد کم تری از مقاومت AmpC در *Klebsiella pneumoniae* گزارش شد و مقاومت کاربامپمازی در باسیل های گرم منفی غیر تخمیری بیان گر افزایش روزافزون شاخص های مقاومت در این میکروارگانیسم ها می باشد. در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۱ توسط اکرامی و همکاران در ۷ بیمارستان اهواز انجام گرفت، ۵۰ درصد از باکتری های جدا شده از محیط از جنس *Staphylococcus* و ۵۰ درصد شامل باسیل های گرم منفی بودند و از بین باکتری های جنس *Staphylococcus*، ۶۰ درصد از نوع مقاوم به متی سیلین (RMSA) بودند (۶). هم چنین در مطالعه ای که در سال ۲۰۱۰ توسط غزنوی و همکاران در مالزی انجام شد، از بین ایزوله های *Staphylococcus aureus* جدا شده از محیط، ۱۰ درصد از نوع مقاوم به متی سیلین بودند (۲۰). در این بررسی انجام شده، ۴۷ درصد از نوع *Staphylococcus aureus* و ۷۵ درصد از نوع *Staphylococcus aureus* های کوآگولاز منفی جدا شده از نوع مقاوم به متی سیلین بودند. در این بررسی *Staphylococcus* های کوآگولاز منفی به تعداد زیاد از محیط جدا شدند. این میکروارگانیسم ها عامل بسیاری از عفونت ها مانند سپسیس می باشد که به ویژه در افراد دارای نقص ایمنی، دخیل هستند. خصوصاً بیمارانی که از کاتتر یا ایمپلنت استفاده می کنند در معرض با این عفونت ها هستند (۲۱). در مطالعه انجام شده توسط Battue و همکاران در سال ۲۰۰۷، بیش ترین

ارگانیسم در عفونت های ناشی از کاتتر در ICU کوکسی های گرم مثبت بودند که نیمی از آن ها به *Staphylococcus* های کوآگولاز منفی اختصاص داشت (۲۲). شیوع بالای *Staphylococcus* های مقاوم به متی سیلین در محیط بیمارستان همراه با شیوع بالای عفونت های MRSA در این بیمارستان حاکی از این امر است که بیماران دارای ریزش باکتری (بیماران بخش جراحی، بخش ارتوپدی) به خوبی محافظت نگردیده و با انتشار این دسته از میکروارگانیسم ها در محیط بیمارستان زمینه انتقال آن ها را توسط کارکنان سیستم های بهداشتی درمانی، همراهان بیمار و یا تماس خود بیماران فراهم می کنند. در سال ۱۹۹۲ انتقال کانژیوگیشن ژن VanA از اتروکوک به استافیلوکوکوس اورئوس در محیط آزمایشگاه به اثبات رسید و در سال ۱۹۹۷ (*Staphylococcus aureus*) *Staphylococcus aureus* گزارش گردید و زمانی که در ژوئن و در سال ۲۰۰۲ اولین ایزوله کلینیکی *Staphylococcus aureus* با میزان مقاومت بالا به ونکومایسین ($MIC \geq 32 \mu g/ml$) از بیماری در ایالت میشیگان جدا شد، پیش بینی مقاومت به ونکومایسین از طریق انتقال ژن VanA اتروکوک ها به *Staphylococcus aureus* به وقوع پیوست و سوش های (*Vancomycin Staphylococcus aureus*) *Staphylococcus aureus* (VRSA) به وجود آمدند (۲۳). تعداد ۲۰ ایزوله *Staphylococcus aureus* مقاوم به ونکومایسین در جهان شناخته شده که از این میان ۳ ایزوله مربوط به ایران است. این ایزوله ها توسط علی قلی در بیمارستان امام خمینی تهران در سال ۲۰۰۸، توسط دزفولیان در تهران در سال ۲۰۱۲ و توسط عظیمیان و همکاران در سال ۲۰۱۲ در اصفهان شناسایی شدند (۲۴، ۲۵) در مطالعه ای از بین ۱۰۳۰ ایزوله کوکسی گرم مثبت جمع آوری شده از بیمارستان های بزرگ تهران و چندین آزمایشگاه تمام باکتری های جنس *Staphylococcus* نسبت به ونکومایسین حساس بودند (۲۶).

در این مطالعه فقط دوایزوله *Staphylococcus epidermidis* نسبت به ونکومايسين مقاومت نشان دادند. حضور این ارگانيسم‌ها می‌تواند هشدار دهنده باشد چرا که احتمال انتقال ژن‌های عامل مقاومت به استافیلوکوکوس ارئوس وجود دارد. با توجه به این که درمان انتخابی امپریکال برای بیماران مبتلا به عفونت‌های بیمارستانی MRSA ونکومايسين می‌باشد و درمان‌های جایگزین مانند Linezolid بسیار گران قیمت می‌باشد، توصیه می‌شود که با رعایت اصول استاندارد مثل تجویز به موقع و کافی و هم‌چنین شستن دست‌ها از ظهور و انتشار سویه‌های مقاوم جلوگیری گردد. باکتری‌های تولیدکننده بتالاکتامازهای وسیع‌الطیف نسبت به تعداد زیادی از آنتی‌بیوتیک‌ها مقاوم هستند. در مطالعه‌ای که در سال ۱۹۹۷ در آمریکا انجام شد از بین ۹۰۶ ایزوله خانواده انتروباکتریاسه ۹٪ در بررسی دیگر که در سال ۲۰۰۱ انجام شد ۸۲٪ از سویه‌های *Klebsiella* مولد ESBL گزارش شدند (۱۶، ۲۷) در مطالعه‌ای انجام شده در سال ۲۰۰۵ در ترکیه، ۵۷/۱۰ درصد از باکتری‌های جنس *Acinetobacter* تولیدکننده ESBL بودند (۲۸). در بررسی انجام شده در سال ۲۰۰۶ در آمریکا، ۴۷/۶۱ درصد از سویه‌های *Acinetobacter* تولیدکننده ESBL بودند (۲۹).

در این مطالعه ۶۵ درصد از خانواده انتروباکتریاسه و ۷۳ درصد از باسیل‌های گرم منفی غیر تخمیری تولیدکننده ESBL بودند. مقایسه بین مطالعات گذشته و هم‌چنین این بررسی نشان دهنده افزایش روزافزون این مقاومت در طول زمان می‌باشد. استفاده از انواع کاتترها، جراحی‌ها، مصرف آنتی‌بیوتیک‌های وسیع‌الطیف و طولانی شدن مدت زمان بستری در بیمارستان می‌تواند از عوامل افزایش سویه‌های تولیدکننده ESBL باشند (۳۰). پزشک باید در چنین شرایطی احتمال دخیل بودن باکتری‌های تولیدکننده بتالاکتامازها را در ایجاد عفونت در نظر داشته باشد و احتیاط لازم را در زمینه اقدامات درمانی به ویژه در تجویز سفالوسپورین‌های

نسل سوم رعایت نماید. در ایزوله‌هایی که اثر بتالاکتاماز به وسیله کلاولانیک اسید مهار نمی‌شوند و به سفامایسین‌ها نیز مقاوم هستند می‌تواند تولیدکننده بالقوه AmpC باشند. در مطالعه‌ای که در سال ۲۰۰۵ در هند انجام شد از ۲۸۴ ایزوله باکتری‌های گرم منفی ۸/۱ درصد مولد AmpC بودند (۳۱). در بررسی انجام شده در چین در سال ۲۰۰۸ شیوع AmpC در *Escherichia coli* ۲ درصد گزارش شد (۳۲). در مطالعه منصوره و همکاران در ۳ بیمارستان تهران، از بین ۱۱۵۴ ایزوله *Escherichia coli*، ۵/۷٪ دارای AmpC بودند (۱۷) و در مطالعه‌ای مشابه از میان ۱۱۰۰ ایزوله *Klebsiella pneumoniae* ۱۹ درصد دارای AmpC بودند (۹). در این بررسی ۳۳/۳۳ درصد از باکتری‌های جنس *klebsiella pneumoniae* مولد AmpC بودند. این نتایج نشان دهنده افزایش نسبتاً چشم‌گیری در بروز این نوع مقاومت نسبت به مطالعات گذشته می‌باشد. متأسفانه به تشخیص مقاومت AmpC در آزمایشگاه‌ها کم‌تر اهمیت داده می‌شود در حالی که بروز این نوع مقاومت سبب بروز مشکل در درمان عفونت می‌شود. ایمنیم از کارباینم‌ها می‌باشد که به اثر بتالاکتاماز مقاوم بوده و در درمان عفونت‌های ناشی از باکتری‌های تولیدکننده ESBL و AmpC به کار می‌رود و ظهور آنزیم‌های کارباینم از جمله متالوبتالاکتامازها باعث مقاومت به این دسته از آنتی‌بیوتیک‌ها می‌شود (۳۳). در بررسی انجام شده در سال ۲۰۰۷ که توسط میهنی در بیمارستان طالقانی اهواز انجام شد از ۱۰۰ ایزوله باکتری غیر تخمیری ۴۲ ایزوله مقاوم به ایمنیم بودند و از این میان ۸ ایزوله دارای متالوبتالاکتاماز بودند (۳۴). در بررسی که در سال ۲۰۰۵ در فرانسه انجام شد ۴۲٪ ایزوله‌ها تولیدکننده متالوبتالاکتاماز گزارش شدند (۳۵). در این بررسی ۷۳/۳۳ درصد از باکتری‌های گرم منفی غیر تخمیری به ایمنیم مقاوم بودند که از این میان ۲۷/۲۷ درصد دارای متالوبتالاکتاماز می‌باشند. تجویز نادرست آنتی‌بیوتیک‌ها خصوصاً فلوروکینولون‌ها و کارباینم‌ها

مقاومت های آنتی بیوتیکی نقش به سزایی دارد (۳۹). بنابراین لازم است هر بیمارستان طبق برنامه مشخص هر چند وقت یک بار الگوی شاخص های مقاومت آنتی بیوتیکی باکتری های شیوع یافته را پایش کند تا راهنمای مناسبی جهت درمان مناسب عفونت ها برای پزشکان باشد. نتایج این بررسی بیان گر حضور گسترده میکروارگانیزم های پاتوژن در محیط بیمارستان و درصد بالای شاخص های مقاومت آنتی بیوتیکی در آن ها می باشد. در این مطالعه سعی شده با تعیین پاتوژن های احتمالی در بیمارستان و تعیین الگوی شاخص های مقاومت آنتی بیوتیکی به پزشکان، در انجام درمان موفق بیماران کمک شود و هم چنین گامی مؤثر در جهت کاهش مقاومت های آنتی بیوتیکی و کنترل عفونت برداشته شود.

سپاسگزاری

این مقاله حاصل بخشی از پایان نامه کارشناسی ارشد رشته باکتری شناسی پزشکی خانم نونا طاهری در دانشگاه علوم پزشکی اراک می باشد. نویسندگان این مقاله مراتب تشکر خود را از معاونت آموزشی این دانشگاه بابت پشتیبانی مالی این تحقیق اعلام می دارند.

سبب افزایش این نوع مقاومت می گردد (۳۶) و کنترل مصرف آنتی بیوتیک نقش مهمی در جلوگیری از ظهور سوش های مقاوم دارد. با توجه به نتایج به دست آمده از این بررسی حضور میکروارگانیزم ها در محیط بیمارستان و بروز و افزایش انواع مقاومت های آنتی بیوتیکی در آن ها که احتمال بقای آن ها در محیط را افزایش می دهد و جابه جایی و انتقال این میکروارگانیزم ها در میان پرسنل، ملاقات کنندگان و به ویژه بیماران به عنوان یک مشکل عمده مطرح می باشد. مصرف انواع آنتی بیوتیک ها از جمله آنتی بیوتیک های وسیع الطیف توسط بیماران بستری در بیمارستان می تواند از عوامل مؤثر در افزایش باکتری های مقاوم در محیط بیمارستان به شمار آید (۳۷). تجمع باکتری ها در محیط باعث انتقال پلاسمیدهای حامل ژن های مقاومت از باکتری های مقاوم به باکتری های حساس و در نتیجه گسترش مقاومت خواهد شد (۳۸). به کارگیری مواد ضد عفونی کننده مناسب و آگاهی از روش صحیح استفاده از آن ها می تواند باعث کاهش عفونت های بیمارستانی شود و هم چنین داشتن اطلاعات کافی از انواع باکتری های شیوع یافته در هر بیمارستان و شاخص های مقاومت آنتی بیوتیکی آن ها در درمان مناسب و به موقع بیماران مؤثر است و در کاهش

References

- Marc F, Force La. The Control of Infections in Hospitals, In: Richard P. Wenzel. Prevention and Control of Nosocomial Infections, 3rd edition, U.S.A. Williams & Wilkins, 1997. 3:17
- <http://www.cdc.gov/mmwr/preview>.
- Cataño JC¹, Echeverri LM Szela C. Bacterial contamination of clothes and environmental items in a third-level hospital in Colombia Interdiscip Perspect Infect Dis. 2012; 2012: 507640. doi: 10.1155/2012/507640. Epub 2012 Mar 26
- Meredith C Faires, David L Pearl, William A Ciccotelli, Karen Straus, Giovanna Zinken, Olaf Berke, Richard J Reid-Smith and J Scott Weese A prospective study to examine the epidemiology of methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* and *Clostridium difficile* contamination in the general environment of three community hospitals in southern Ontario, Canada BMC Infectious Diseases 2012, 12: 290 doi:10.1186/1471-2334-12-290

5. Scheckler WE, Brimhall D, Buck AS, Farr BM, Friedman C, Garibaldi RA, Gross PA, Harris JA, Hierholzer WJ Jr, Martone WJ, McDonald LL, Solomon SL. Requirements for infrastructure and essential activities of infection control and epidemiology in hospitals: A consensus panel report. Society for Healthcare Epidemiology of America. *Am J Infect Control*. 1998 Feb;26(1):47-60. Review.
6. Ekrami AR, Kayedani A, Jahangir M, Kalantar E, Jalali M. Isolation of common aerobic bacterial pathogens from the environment of seven hospitals, Ahvaz, Iran. *Jundishapur J Microbiol*. 2011; 4(2): 75-82.
7. Hospital antibiotic control measures in the UK. Working Party of the British Society for Antimicrobial Chemotherapy. *J Antimicrob Chemother*. 1994 Jul; 34(1): 21-42.
8. Shlaes DM, Gerding DN, John JF Jr, Craig WA, Bornstein DL, Duncan RA, Eckman MR, Farrer WE, Greene WH, Lorian V, Levy S, McGowan JE Jr, Paul SM, Ruskin J, Tenover FC, Watanakunakorn C. Society for Healthcare Epidemiology of America and Infectious Diseases Society of America Joint Committee on the Prevention of Antimicrobial Resistance: guidelines for the prevention of antimicrobial resistance in hospitals. *Infect Control Hosp Epidemiol*. 1997 Apr;18(4):275.
9. Struelens MJ. The epidemiology of antimicrobial resistance in hospital acquired infections: problems and possible solutions. *BMJ*. 1998 Sep 5;317(7159):652-4.
10. World Health Organization WHO Global Strategy for Containment of Antimicrobial Resistance Executive Summary World Health Organization
11. Mojdeh Safari, Hamid Abtahi, Mana Shojapoor, Majid Akbari, Ahamadali Poorbabayi. *Zahedan Journal of Research in Medical Sciences Journal homepage: www.zjrms.ir Determination of the Pattern of Antibiotic Resistance and Investigation of Extended-Spectrum Beta-Lactamase Production of Enterobacteriaceae Isolates of Clinical Specimens Zahedan J Res Med Sci* 2012 Oct; 14(8): 33-37
12. Alireza Japoni-Nejad, Nasim Fardmusavi, Mojdeh Safari, MSc3Hamid Kazemian, Mahsa Tabibnejad, Alireza Amuzandeh Nobaveh, Hamid Abtahie, *Journal of Isfahan Medical School* Received: 14.05.2013 Vol. 31, No. 249, 3rd Week, October 2013 Accepted: 18.08.2013 Prevalence of Plasmid-Mediated AmpC β -Lactamase Genes in Clinical Isolates of *Klebsiella Pneumoniae* in Arak City, Iran
13. Iran Alireza Japoni-Nejad, Masoomeh Sofian Alex van Belkum, Ehsanollah Ghaznavi-Rad. *Jundishapur J Microbiol*. 2013 October; 6(8): e9892. Nosocomial Outbreak of Extensively and Pan Drug-Resistant *Acinetobacter baumannii* in Tertiary Hospital in Central Part of Iran
14. Rezazadeh M, Yousefi Mashouf R, Sarmadyan H, Ghaznavi-Rad E. Antibiotic profile of methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* with multiple-drug resistances isolated from nosocomial infections in Vali-Asr Hospital of Arak. *Arak University of Medical Sciences Journal*. 2013; 16 (2) :29-37
15. Ranjbaran M, Zolfaghari M, Japoni-Nejad A, Amuzandeh-Nobaveh A, Abtahi H, Nejad M et al. Molecular Investigation of Integrons in *Escherichia Coli* and *Klebsiella Pneumoniae* Isolated from Urinary Tract

- Infections. *J Mazandaran Univ Med Sci*. 2013; 23 (105) :20-27
16. Favero MS, McDade J J, Robertsen JA, Hoffman RK, Edwards RW. Microbiological sampling of surfaces. *J Appl Bacteriol*. 1968 Sep;31(3):336
 17. Maple PA, Hamilton-Miller JM, Brumfitt W. World- wide antibiotic resistance in methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*. *Lancet*. 1989 Mar 11; 1 (8637): 537-40.
 18. Burnham CA, Weber CJ, Dunne WM Jr. Novel screening agar for detection of vancomycin-nonsusceptible *Staphylococcus aureus* *J Clin Microbiol*. 2010 Mar; 48(3): 949-51. doi: 10.1128/JCM.02295-09. Epub 2010 Jan 20.
 19. Steward CD, Rasheed JK, Hubert SK, Biddle JW, Raney PM, Anderson GJ, William PP, Brittain KL, Oliver A, McGowan JE, Tenover FC. Characterization of clinical isolates of *Klebsiella pneumoniae* from 19 laboratories using the National Committee for Clinical Laboratory Standards Extended-Spectrum - lactamase Detection Methods. *J Clin Microbiol* 2001; 39:2864-2872.
 20. Niakan M, Chitsaz M, Metwaei A. Prevalence of AmpC type extended spectrum beta lactamases genes in clinical isolates of *Klebsiella pneumoniae* *Iranian J Med Microbiology* 2008, 2(2): 1-8.
 21. Ghaznavi-Rad E, Nor Shamsudin M, Sekawi Z, van Belkum A, Neela V. simplified multiplex PCR assay for fast and easy discrimination of globally distributed staphylococcal cassette chromosome mec types in methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*. *J Med Microbiol*. 2010 Oct; 59(Pt10): 1135-9. doi: 10.1099/jmm. 0. 021956-0. Epub 2010 Jul 8.A
 22. Woodford N, Ellington MJ, Coelho JM, Turton JF, Ward ME, Brown S, Amyes SG, Livermore DM. Multiplex PCR for genes encoding prevalent OXA carbapenemases in *Acinetobacter* spp. -Int *J Antimicrob Agents*. 2006 Apr; 27(4):351-3. Epub 2006 Mar 24.
 23. Weber DJ, Rutala WA, Miller MB, Huslage K, Sickbert-Bennett E. Role of hospital surfaces in the transmission of emerging health care-associated pathogens: norovirus, *Clostridium difficile*, and *Acinetobacter* species. *Am J Infect Control*. 2010 Jun; 38(5Suppl1): S25-33. doi: 10.1016/j.ajic. 2010.04.196.
 24. Ghaznavi- Rad E, Ghasemzadeh-Moghaddam H, Shamsudin MN, Hamat RA, Sekawi Z, Aziz MN, Tavakol M, van Belkum A, Neela V. Environmental contamination in the hospital as a possible source for nosocomial infection with methicillin-resistant *Staphylococcus aureus*. *Infect Control Hosp Epidemiol*. 2010 Dec;31(12):1302-3. doi: 10. 1086/657587. Epub 2010 Oct 28.
 25. Elward AM, Fraser VJ. Factors for nosocomial primary bloodstream infection in pediatric intensive care unit patients: a 2-year prospective cohort study. *Infect Control Hosp Epidemiol*. 2006 Jun;27(6):553-60. Epub 2006 May 31. Risk
 26. Bhutta A, Gilliam C, Honeycutt M, Schexnayder S, Green J, Moss M, Anand KJ. Reduction of bloodstream infections associated with catheters in paediatric intensive care unit: stepwise approach. *BMJ*. 2007 Feb 17; 334(7589): 362-5.
 27. Noble WC, Virani Z, Cree RG . Co-transfer of vancomycin and other resistance genes from *Enterococcus faecalis* NCTC 12201 to *Staphylococcus aureus*. *FEMS Microbiol Lett*. 1992 Jun 1;72(2):195-8.

28. Emran Askari, Ahmadreza Zarifian, Mohammad Reza Pourmand, Mahboobeh Naderi-Nasab. *jmb.tums.ac.ir* High-Level Vancomycin-Resistant *Staphylococcus aureus*(VRSA) in Iran: A Systematic Review *J Med Bacteriol*. Autumn 2012; 1 (2): pp. 53-61
29. Azimian A, Havaei SA, Fazeli H, Naderi M, Ghazvini K, Samiee SM, Soleimani M, Peerayeh SN. Genetic characterization of a vancomycin-resistant *Staphylococcus aureus* isolate from the respiratory tract of a patient in a university hospital in northeastern Iran. *J Clin Microbiol*. 2012 Nov; 50(11): 3581-5. doi: 10.1128/JCM.01727-12. Epub 2012 Aug 29.
30. Wiener J, Quinn JP, Bradford PA, Goering RV, Nathan C, Bush K, et al. Multiple antibiotic-resistant *Klebsiella* and *Escherichia coli* in nursing homes. *JAMA*. 1999; 281(6): 517-23. Epub 1999/02/18.
31. Coudron PE¹, Moland ES, Sanders CC. Occurrence and detection of extended-spectrum beta-lactamases in members of the family Enterobacteriaceae at a veterans medical center: seek and you may find. *J Clin Microbiol*. 1997 Oct;35(10):2593-7.
32. Taşlı H, Bahar IH. Molecular characterization of TEM- and SHV- derived extended-spectrum beta-lactamases in hospital-based Enterobacteriaceae in Turkey. *Jpn J Infect Dis*. 2005 Jun;58 (3): 162-7.
33. Pasterán F, Rapoport M, Petroni A, Faccone D, Corso A, Galas M, Vázquez M, Procopio A, Tokumoto M, Cagnoni V. Emergence of PER-2 and VEB-1a in *Acinetobacter baumannii* Strains in the Americas. *Antimicrob Agents Chemother*. 2006 Sep; 50(9): 3222-4.
34. Wiener J, Quinn JP, Bradford PA, Goering RV, Nathan C, Bush K, Weinstein RA. Multiple antibiotic-resistant *Klebsiella* and *Escherichia coli* in nursing homes. *JAMA*. 1999 Feb 10;281(6): 517-23.
35. Arora S, Bal M. AmpC beta-lactamase producing bacterial isolates from Kolkata hospital. *Indian J Med Res*. 2005 Sep; 122(3): 224-233.
36. Ding H, Yang Y, Lu Q, Wang Y, Chen Y, Deng L, Wang A, Deng Q, Zhang H, Wang C, Liu L, Xu X, Wang L, Shen X. The prevalence of plasmid-mediated AmpC beta-lactamases among clinical isolates of *Escherichia coli* and *Klebsiella pneumoniae* from five children's hospitals in China. *Eur J Clin Microbiol Infect Dis*. 2008 Oct; 27(10): 915-21. doi: 10.1007/s 10096-008-0532-4. Epub 2008 May 1.
37. Poole K. Resistance to beta-lactam antibiotics. *Cell Mol Life Sci*. 2004 Sep;61(17):2200-23
38. Shlaes DM, Gerding DN, John JF, Jr., Craig WA, Bornstein DL, Duncan RA, et al. Society for Healthcare Epidemiology of America and Infectious Diseases Society of America Joint Committee on the Prevention of Antimicrobial Resistance: guidelines for the prevention of antimicrobial resistance in hospitals. *Infect Control Hosp Epidemiol*. 1997;18(4):275-91. Epub 1997/04/01.
39. Pitout JD, Gregson DB, Poirel L, McClure JA, Le P, Church DL. Detection of *Pseudomonas aeruginosa* producing metallo-beta-lactamases in a large centralized laboratory. *J Clin Microbiol*. 2005 Jul;43(7): 3129-35..